

V J A R S P O L, s.r.o.

VÝROČNÁ SPRÁVA O HOSPODÁRENÍ ZA ROK 2021

Hlavným výrobným zameraním spoločnosti VJARSPOL, s. r. o. v roku 2021 naďalej zostalo poľnohospodárstvo, rastlinná a živočíšna prvovýroba. Spoločnosť hospodárila na výmere 2.614,07 ha, z toho je 1.265,4 ha ornej pôdy a 1.348,67 ha trvalých trávnych porastov, čo predstavuje 48 percentné zornenie. Z obhospodarovanej pôdy je vo vlastníctve spoločnosti v súčasnosti 82 ha p. p., to znamená, že prevažná väčšina pôdy je prenajatá a to od SPF 2.055 ha a od fyzických osôb momentálne 825 ha, s ktorými máme uzatvorené nájomné zmluvy. Za prenájom poľnohospodárskej pôdy sme v roku 2021 vyplatili nájomné v hodnote 28.160,58 €.

Poľnohospodárska pôda obhospodarovaná spoločnosťou VJARSPOL sa nachádza v severnej časti Hornonitrianskej kotliny, v katastrálnych územiach obcí Kľačno, Lazany, Malinová, Nitrianske Pravno, Solka, Vyšehradné, Poluvsie, Poruba, Pravenec, Tužina, ktorým bola za hodnotený rok vyplatená daň z nehnuteľnosti vo výške 44.267,25 € .

Územno organizačná štruktúra v porovnaní s minulým rokom sa nezmenila, takže spoločnosť VJARSPOL, s. r. o. vykonávala svoju činnosť v piatich samostatných závodoch, z ktorých závody

- **01 MALINOVÁ**
- **02 NITRIANSKE PRAVNO**
- **03 TUŽINA**

sú závody s poľnohospodárskou výrobou rastlinnou a živočíšnou.

- **Závod 04 PV - 1** je zameraný na pridruženú výrobu so zámočnickou, opravárenskou činnosťou.
- **Závod 05 – Mäsozávod** – zabezpečuje porážku a spracovanie mäsa predovšetkým z vlastnej produkcie a v malom rozsahu i nakúpených zvierat.

Rastlinná výroba je orientovaná predovšetkým na pestovanie krmnej pšenice, trhovej plodiny repky olejnej a sladovníckeho ozimného jačmeňa, ale hlavne krmovín pre živočíšnu výrobu. Väčšinu tržieb podniku cca 75 % zabezpečuje živočíšna výroba a to hlavne z predaja kravského mlieka, alebo cez mäsozávod - z predaja mäsa HD a oviec. Chov hovädzieho dobytka a oviec je predurčený z vysokého zastúpenia TTP na celkovej výmere, ale aj z % zornenia poľnohospodárskej pôdy, na ktorej sa produkuje dostatok vlastných objemových a jadrových krmív pre tieto chovy.

Pretrvávajúca pandémia ochorenia COVID-19 zasiahla všetky hospodárske odvetvia, vrátane agropotravinárskeho. Táto kríza spôsobila, že nepriaznivá situácia v poľnohospodárstve sa prehĺbovala, no i napriek tomu, že sa nachádzalo v ťažkej situácii, poľnohospodárstvo sa ukázalo ako jedno z najodolnejších odvetví zabezpečujúcim určitú mieru stability. V tejto súvislosti narastala požiadavka zvýšiť potravinovú sebestačnosť a znížiť dovoz zahraničných potravín.

V roku 2021 museli poľnohospodári okrem pandemickej krízy zvládnuť aj náročné klimatické, ekonomické a legislatívne situácie.

Nadalej tiež pretrvávajú problémy s nedostatkom pracovných síl a vysokej fluktuácie zamestnancov v spoločnosti. Ľudia nemajú záujem o prácu v poľnohospodárstve, najmä v živočíšnej výrobe.

RASTLINNÁ VÝROBA

Na úsek rastlinnej výroby mal aj v roku 2021 značný vplyv vývoj počasia. Nadpriemerne mokrá jeseň v roku 2020 mala za následok, že sa nepodarilo zasiať plánovanú výmeru pšenice ozimnej pre rok 2021. Spoločnosť VJARSPOL obsiala len zhruba 75 % plánovanej výmery pšenice ozimnej aj to v neskoršom agrotechnickom termíne. Preto sme sa rozhodli doplniť plochy pšenice na jar výsevom pšenice jarnej.

Nerovnomerné rozloženie zrážok spôsobovalo problémy aj v porastoch kukurice a jačmeňa ozimného, kde pri privalových dažďoch a následnom teplom počasí vznikali pôdne príušky. Negatívny vplyv klímy vyvrcholil 20. 6. 2021 intenzívnym dažďom s krúpami. Ľadovec úplne zdevastoval porast ovsu siateho na výmere 20,33 ha a poškodil porasty kukurice na výmere približne 110 ha. Značne poškodený bol aj porast pšenice jarnej, ktorý bol zasiahnutý krátko pred zberom.

V roku 2021 najvyšší podiel v oševnom postupe spoločnosti VJARSPOL mali obilniny, čo predstavovalo 34 %. Ďalej nasledujú krmoviny na ornej pôde ako lucerna, ďatelino a lucerno trávne miešanky, trávy na ornej pôde s podielom 26 %. V oševnom postupe v roku 2021 sa kukurica podieľala 26 %, ďalej nasleduje repka ozimná s podielom 13 %.

Produkcia zrna z husto siatych obilnín činila 1.865 t a to je v porovnaní s minulým rokom pokles o 51 t. Pri výmere obilnín 431 ha a priemernej úrode 4,33 t.ha⁻¹ sme zaznamenali nárast o 0,26 t.ha⁻¹. Pšenicu ozimnú sme pestovali na výmere 238,96 ha a dosiahli úrodu 4,59 t.ha⁻¹. Takmer 442 t zrna ozimnej pšenice sa dopestovalo v potravinárskej kvalite a toto množstvo sa podarilo aj zrealizovať. Pšenica jarná bola zasiata na výmere 53,22 ha s produkciou 123 t, čo je 2,31 t.ha⁻¹. Plocha jačmeňa ozimného v roku 2021 predstavovala 118,87 ha pri úrode 5,43 t.ha⁻¹. Viac ako 89 % produkcie ozimného jačmeňa sa zrealizovalo v sladovníckej kvalite. Vyššia priemerná hektárová úroda, ako aj vyššia realizačná cena u pšenice znamenali, že tržby za obiloviny vo výške 175.085,-- €, boli vyššie v porovnaní s minulým rokom.

Repkou ozimnou sme obsiali 170,80 ha a dosiahli úrodu 2,91 t.ha⁻¹, čo predstavuje pokles oproti roku 2020 o 0,62 t.ha⁻¹. Na základe viacročných skúseností s výskytom vysokej zveri, ktorá počas zimných mesiacov poškodzuje porasty repky sme sa rozhodli zasiať repku zabezpečiť vybudovaním elektrických ohradníkov.

Kukuricu sme zasiali na ploche 335,54 ha. Po zbere kukurice na siláž o výmere 312,54 ha a produkcii 4.178 t, sa spoločnosť rozhodla ponechať zvyšok výmery na výrobu suchého zrna. Na ploche o výmere 22 ha sme dosiahli priemernú úrodu suchého zrna 5,40 t.ha⁻¹. Z realizovanej kukurice sme dosiahli tržby vo výške 27.344,- €.

V roku 2021 sme vyprodukovali viac ako 15.000 t zelenej hmoty z viacročných porastov ďatelino a lucerno tráv, tráv, lucerien a jednoročných krmovín a trvalých trávnych kultúr, ktorá sa použila na výrobu konzervovaných krmív. Výroba sena z TTP tvorí veľkú a neoddeliteľnú súčasť krmovínovej základne našej spoločnosti. V roku 2021 sme dosiahli produkciu 2065,7 t lúčneho sena.

Celkové tržby za výrobky rastlinnej výroby v roku 2021 dosiahli hodnotu 408.363 €, čo je o 45.516 € menej ako v minulom roku. Tento pokles tržieb je spôsobený najmä zníženými tržbami z predaja suchého zrna kukurice.

V roku 2021 naďalej pokračoval negatívny trend znižovania obhospodarovanej výmery a to o 43,54 ha, z dôvodu zníženia výmer LPIS.

ŽIVOČÍŠNA VÝROBA

Živočíšna výroba svojím najväčším podielom na celkovom objeme tržieb je naďalej hlavným odvetvím a predmetom činností firmy, na čo nás predurčujú aj pôdno – klimatické podmienky.

Celkové tržby za kravské mlieko, vrátane drobného predaja dosiahli v roku 2021 855.704,42 €, čo predstavuje takmer 50,1 % z celkového objemu tržieb za spoločnosť VJARSPOL.

Celková dodávka vrátane drobného predaja mlieka v roku 2021 stúpila o 115.035 litrov, avšak priemerná realizačná cena sa udržala na 0,346 €/l tak ako v roku 2020. Pri celkovom objeme 2.452.471 litrov a priemernom stave dojníc 454 ks, tržby v porovnaní s minulým rokom vzrástli o 41.370,70 €. Pozitívny vplyv na produkciu mlieka má aj zlepšený zdravotný stav končatín dojníc, čo je dôsledkom celoročného pravidelného ošetrovania paznechtov formou vodných kúpeľov.

V roku 2021 sme zrušili chov mäsového dobytku na hospodárskom dvore v Poluvsií, nakoľko sa stal nerentabilným. Predali sme 63 ks kráv, 10 ks teľných jalovic a 46 ks teliat. Tržby z predaja dosiahli hodnotu 91.002,-- €.

V chove mladého dobytku sme dosiahli celkový hmotnostný prírastok v kategóriach telce do 6 mesiacov 0,839 kg/deň, jalovice do 1 roka 0,745 kg/deň a jalovice do 2 rokov 0,678 kg/deň. Uvedomujeme si potrebu u týchto kategórií dosahovať lepšie výsledky, preto zvýšenou sa úrovňou výživy znižujeme vek pri prvom pripúšťaní a následne otelení. V chove mladého dobytku v kategóriach býky do 1 roka a býky do 2 rokov sme dosiahli celkový hmotnostný prírastok len 0,69 kg/deň.

Chov ošípaných sme neobnovili ani v roku 2021.

V chove oviec pri priemernom stave bahníc 345 ks sme v hodnotenom roku vyrobili 2.859,275 kg ovčieho syra a 20.007 litrov ovčieho mlieka, z čoho tržby za všetky ovčie výrobky dosiahli 40.236,48 €, t. j. o 3.348,26 € menej než v minulom roku.

Produkcii ovčieho mlieka ovplyvňujú rôzne faktory ako dĺžka ovčiarkej sezóny, počasie, počet dojených bahníc, zdravotný stav stáda a tiež priemerný vek stáda. Hlavne stádo v Kláčne potrebujeme omladiť. Tržby nepokrývajú ani náklady na celoročné mzdy 4 pracovníkov, vrátane odvodov. I napriek tomu s ich chovom budeme pokračovať pre ich druhotný význam a to je spásanie nedostupných plôch a udržiavanie krajiny tvorby.

Celkové tržby za živočíšnu výrobu v roku 2021 dosiahli hodnotu 896.241,-- €, čo je o 1.595,-- € viac v porovnaní s minulým rokom.

EKONOMIKA

Rok 2021 priniesol lepší hospodársky výsledok pre pestovateľov, no na druhej strane vysoké vstupné náklady ťahali ku dnu ŽV. Situácia v prvovýrobe sa tak z komplexného hľadiska síce zlepšila, ale stále nie je uspokojivá. Pre poľnohospodárov bola prvá vlna nárastu inflačných očakávaní v ekonomike pozitívnym impulzom, nakoľko na ňu zareagovali nárastom ceny viacerých agrokomodít. Keďže plodiny sa dopestovali prevažne ešte pri vstupoch za „staré ceny“, vyššia predajná cena produktu priniesla pozitívny efekt. Momentálne pozitívne ekonomické efekty vysokých cien agrokomodít požírajú vysoké ceny vstupov na ich výrobu. Zaznamenali sme aj extrémny nárast cien priemyselných hnojív. Liadky medziročne zdraželi zo 180 €/t na 380 €/t, razantne si priplácame aj za ďalšie hnojivá. Pričom je viac ako pravdepodobné, že ceny hnojív budú akcelerovať nahor ďalej.

V roku 2021 spoločnosť VJARSPOL, s. r. o. dosiahla nasledovnú úroveň ekonomických ukazovateľov, hodnoty majetku a zdrojov ich krytia:

Celková hodnota majetku na strane aktív vo výške 3,662.481- € (rok 2020 3,079.005,-- €) nám vzrástla v porovnaní s minulým rokom o 583.476,-- €, hlavne v dôsledku nárastu obežného majetku o 814.874,-- € (krátkodobé pohľadávky-nevyplatené dotácie vo výške 872.939,-- €), pričom neobežný majetok poklesol o – 227.394,-- € (predaj stavieb, samostatne hnuteľných vecí ako aj zníženie základného stáda).

Hodnoty jednotlivých položiek neobežného a obežného majetku sú zachytené v nasledovnej tabuľke:

	2021	2020	Rozdiel r. 2021 - 2020
Neobežný majetok = DHM	1,790.038	2,017.432	- 227.394
Z toho: Stavby	1,303.902	1,436.310	- 132.408
Samost.hnuteľné veci	98.382	161.787	- 63.405
Zákl.stádo a zvieratá	196.554	228.955	- 32.401
Pozemky	191.200	190.380	+ 820
Obežný majetok	1,867.666	1,052.792	+ 814.874
Z toho: Zásoby	802.035	849.076	- 47.041
Materiál	32.949	25.168	+ 7.781
Nedokončené výr.	179.114	95.612	+ 83.502
Výrobky	337.624	476.002	- 138.378
Zvieratá	252.141	252.076	+ 65
Krátkodobé pohľadávky	931.313	163 513	+ 767.800
- z toho z obch.styku	52.442	62.402	- 9.960
Daňové pohľad.a dotácie	877.671	73.331	+ 804.340
Finančné účty	134.318	40.203	+ 94.115

Poznámka: Neobežný majetok je zároveň aj Dlhodobý hmotný majetok, keďže Dlhodobý nehmotný majetok nemáme.

Hodnota vlastného imania v roku 2021 dosiahla 869.176,-- €. Jeho nárast v porovnaní s minulým rokom o 200.859,-- € bol spôsobený menším poklesom nerozdeleného zisku minulých rokov o 39.924,-- € a oproti zlepšeniu HV za účtovné obdobie po zdanení o 241.044,-- €, ktorý dosiahol kladnú hodnotu 241.920,-- €.

Celkový objem záväzkov v porovnaní s minulým rokom nárast o 461.176,-- €, keď ich absolútna hodnota k 31. 12. 2021 dosiahla 2,184.876,-- € (predchádzajúci rok 2020 1,723.700,-- €). Nárast celkového objemu záväzkov bol spôsobený hlavne nárastom bežných bankových úverov, ktoré sa zvýšili o 623.092,-- € na úroveň 1,349.792,-- €. Tento nárast bol spôsobený najmä z dôvodu nevyplatenia dotácií z jednotnej žiadosti do konca roka 2021. Spoločnosť bola nútená požiadať o prekleňovací úver s čerpaním 300.000,-- € v mesiaci december 2021.

Záväzky z obchodného styku vo výške 168.004,-- € poklesli oproti minulému roku o 72.124,-- €. Nižšie dlhodobé, krátkodobé výnosy budúcich období sa odrazili v poklese časového rozlíšenia o 78.560,-- € na úroveň 608.428,-- €.

Čistý obrat, definovaný ako výnosy dosahované z predaja výrobkov, tovarov a služieb po odpočítaní zliav, spoločnosť VJARSPOL za rok 2021 dosiahla 1,961.280,-- €, čo predstavuje nárast v porovnaní s minulým rokom o 263.902,-- €.

VÝNOSY Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU v roku 2021 dosiahli celkovú hodnotu 3,192.569,-- €. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roku dosiahli nárast o 99.641,-- €. Hlavný podiel na ich náraste majú tržby z predaja dlhodobého hmotného majetku, ktoré dosiahli hodnotu 320.273,-- €, pričom v roku 2020 to bolo 83.214,-- €. Tržby z predaja základného stáda boli vo výške 110.642,-- €. Tržby z predaja nehnuteľností na hospodárskom dvore Poruba predstavovali 197.000,-- €.

V porovnaní s rokom 2020 vo výnosových položkách sme zaznamenali pokles tržieb z predaja tovaru o 29.128,-- € a u aktivácie o 34.982,- € na hodnotu 288.204,-- €.

Tržby z predaja vlastných výrobkov nám narástli o 60.667,-- €, hlavne z dôvodu nárastu tržieb za výrobky ŽV o 84.756,-- € a nárastu tržieb za výrobky mäsokombinátu o 21.427,-- €, avšak zároveň došlo k poklesu tržieb za výrobky RV o 45.516,-- €. Zvýšenie zápornej hodnoty zmeny stavu vnútropodnikových zásob o 128.032,-- € ovplyvnilo jej celkovú hodnotu na úroveň – 163.712,- €.

NÁKLADY Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU dosiahli v hodnotenom roku 2,888.594,-- €, čo predstavuje pokles oproti minulému roku o – 172.152,-- €.

Z nákladových položiek sme pokles zaznamenali v Osobných nákladoch a to o 20.669,-- €, ktoré tak dosiahli hodnotu 1,188.531,-- €. Takisto došlo k poklesu nákladovej položky Mzdové náklady o 20.420,-- € a to na úroveň 857.313,-- €.

Prehľad spotreby jednotlivých druhov materiálu a energie je obsiahnutý v nasledujúcej tabuľke:

Druh	Rok 2021	Rok 2020	Rozdiel 2021 - 2020
Spotreba nakúpených osív	78.351	65.003	+ 13.348
Spotreba nakúpených hnojív	81.978	90.146	- 8.168
Spotreba chemických ochranných látok	80.806	72.911	+ 7.895
Spotreba náhradných súčiastok	66.806	73.161	- 6.355
Spotreba PHM	211 936	180.928	+ 31.008
Spotreba energie	117.818	133.021	- 15.203
Spotreba nakúpených krmív a stelív	35.533	31.820	+ 3.713
Spotreba liekov	25.817	26.036	- 219
Spotreba nakúpených komponentov do KZ	95.296	100.742	- 5.446
Spotreba ostatného materiálu (hutný mat.)	73.414	75.538	- 2.124

Z rozdielu VÝNOSOV Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU a NÁKLADOV Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI SPOLU nám vychádza **VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI**, ktorý za rok **2021** dosiahol kladnú hodnotu **+ 303.975,-- €**, čo predstavuje **nárast** oproti minulému roku o **271.793-- €**.

Z dôvodu poklesu Nákladových úrokov **došlo k zlepšeniu HOSPODÁRSKEHO VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA Z FINANČNÝCH ČINNOSTÍ** o **3.473,-- €** na zápornú hodnotu **- 20.085,-- €**.

Výslednicou VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA Z HOSPODÁRSKEJ ČINNOSTI a VÝSLEDKU HOSPODÁRENIA Z FINANČNÝCH OPERÁCIÍ je **CELKOVÝ VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA ZA ÚČTOVNÉ OBDOBIE po zdanení vo výške : + 241.920,-- €**.

Kladný výsledok hospodárenia za účtovné obdobie bol spôsobený najmä zvýšením tržieb z predaja dlhodobého hmotného majetku, ktorého hodnota dosiahla **320.273,-- €**, čo predstavuje zvýšenie o **237.059,-- €** oproti predchádzajúcemu roku.

V roku 2022 získa svoju definitívnu podobu nová Spoločná poľnohospodárska politika 2023-2027. Reálny nárast inflácie dvíha ceny vstupov. Vyššie ceny badať pri viacerých agrokomoditách. Veľmi pozvoľne rastúce ceny surového kravského mlieka, pritom ešte nezačali reflektovať na novú realitu výrobných nákladov, ktoré už niekoľko mesiacov vykazujú vzostupný trend. Takisto aktuálne vysoké ceny energií nemajú obdobu. Výsledkom je medziročný extrémny dopad priemyselných hnojív, no keďže energiu potrebujeme na akúkoľvek výrobu, rastový trend je aj pri cenách ďalších vstupov.

V Nitrianskom Pravne, 31. 05. 2022

Ing. Július Gašpír
konateľ spoločnosti